

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KOMPLEKSINIS ATLASAS :
RENGIMO PROBLEMOS SOVIETMEČIU IR PERSPEKTYVOS**

Petras Gaučas, Jonas Milius

Vilniaus universitetas

Įvadas

Vilniaus universiteto Kartografijos laboratorija sovietiniais metais parengė dviejų Lietuvos kompleksinių atlasų autorinius maketus. Vienas buvo išspausdintas 1981 m., o kitam taip ir neteko išvysti dienos šviesos. Šiame pranešime norėtume paliesti tas problemas, su kuriomis laboratorijos darbuotojams teko susidurti rengiant žemėlapių autorinius maketus.

1. Atlaso rengimo organizavimas

Pirmojo Lietuvos kompleksinio atlaso rengimo iniciatorius - VU profesorius V.Chomskis. Jo pastangomis LKP CK ir Lietuvos TSR MT 1966.05.23 nutarimu Nr. 222, prie VU Gamtos mokslų fakulteto Fizinės geografijos ir kartografijos katedros buvo įsteigta Kartografijos laboratorija. Jai buvo pavesta sudaryti "Lietuvos TSR gamtinių sąlygų ir gamybinių jėgų atlaso" žemėlapių autorinius originalus. Atlasas buvo parengtas ir išleistas nedideliu tiražu (10 tūkst. egz., per pusę lietuvių ir rusų kalbomis) ir su atžyma "Tarybiniam naudojimui". Taigi, juo naudotis galėjo tik ribotas gyventojų ratas, o daugeliui ūkio ir kultūros specialistų, akademiniam jaunimui, plačiąjai visuomenei šis atlasas buvo neprieinamas. Dėl to, remiantis Lietuvos TSR MT 1983.08.25 potvarkiu Nr. 332 p., buvo pradėtas rengti "Lietuvos TSR liaudies ūkio ir kultūros specialisto atlasas", skirtas naudotis plačiąjai visuomenei.

Abiejų atlasų rengimui vadovavo Redakcinė kolegija, kuriai pirmininkavo A.Drobnys (LTSR MT Pirmininko pavaduotojas ir Valstybinio plano komiteto pirmininkas), taip pat Mokslinė komisija. Komisijos pirmojo atlaso pirmininku buvo paskirtas prof. V.Chomskis, o jam mirus (1976 m.) - profesorius A. Basalykas. Antrojo atlaso Mokslinei komisijai iš pradžių vadovavo profesorius A. Basalykas, o po jo mirties (1986 m.) - profesorius Č.Kudaba. Mokslinės komisijos nariai - atsakingi redaktoriai buvo skyrių arba temų moksliniai vadovai. Abiejų Komisijų mokslinis sekretorius buvo profesorius V.Dvareckas. Mokslinės komisijos sudėtį tvirtino Redkolegija, o Redkolegijos sudėtį - Ministrų Taryba.

Mokslinė komisija parengė atlaso struktūrą, subūrė įvairių specialistų - žemėlapių autorių kolektyvą (pirmajam atlasui - 187, antrajam - 176), vadovavo sudarant autorinius

